

Finansutskottet

Regeringens proposition till riksdagen om en tredje tilläggsbudget för 2024

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen om en tredje tilläggsbudget för 2024 (RP 153/2024 rd): Ärendet har remitterats till finansutskottet för betänkande.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets samtliga delegationer enligt sakinhåll.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

I den tredje tilläggsbudgetpropositionen för 2024 höjs inkomstposten med cirka 525 miljoner euro och minskas anslagen med cirka 442 miljoner euro.

Inkomstposter. Justeringarna av inkomstposterna baserar sig på finansministeriets prognos från september samt på uppgifter om influtna belopp. De beräknade skatteintäkterna höjs med ett nettobelopp på 143 miljoner euro. Det föreslås en höjning av intäktskalkylerna bland annat för arvs- och gåvoskatten (320 miljoner euro), tobaksskatten (164 miljoner euro) och samfundsskatten (81 miljoner euro). Intäktskalkylen för tobaksskatten höjs när skatteintäkterna flyttas från 2025 till innevarande år, eftersom tobaksprodukter i allmänhet lagras, det vill säga överläts till skattepliktig konsumtion i stora mängder före skattehöjningen. Det föreslås i sin tur en minskning av intäktskalkylerna för mervärdesskatten (-252 miljoner euro), skatten på förvärvs- och kapitalinkomster (-141 miljoner euro) och överlåtelseskatten (-56 miljoner euro).

Kalkylen över inkomster av blandad natur höjs med 303 miljoner euro, vilket i huvudsak förorsakas av att de anslag som överförts från tidigare år återtas (200 miljoner euro). Kalkylen höjs också bland annat av inkomsterna inom försvarsministeriets förvaltningsområde (57 miljoner euro), som inflyter av ökade ränteinkomster för förskottsbetalningar i anslutning till anskaffningar av försvarsmateriel från Förenta staterna.

Regeringen föreslår dessutom att de kalkylerade ränteinkomsterna höjs (med cirka 79 miljoner euro) på basis av de genomförda investeringarna och utvecklingen av räntenivån.

Betänkande FiUB 15/2024 rd

Allmän motivering

Anslag. De största anslagsökningarna föreslås för kommunikationsministeriets (cirka 139 miljoner euro), undervisnings- och kulturministeriets (cirka 120 miljoner euro) och jord- och skogsbruksministeriets (cirka 84 miljoner euro) förvaltningsområden. Mest föreslås anslagen minska inom försvarsministeriets (cirka -378 miljoner euro), arbets- och näringsministeriets (cirka -335 miljoner euro) och finansministeriets (cirka -64 miljoner euro) förvaltningsområden.

I huvudsak hänför sig ändringarna till preciseringar av behovskalkylerna och ändringar i tidsplanerna, såsom sänkningen av EU:s medlemsavgift (-150 miljoner euro), utgifterna för skötseln av statsskulden (-57 miljoner euro) och ändringen av tidsplanen för betalningsbemyndigandet för anskaffning av multirollflygplan (-436 miljoner euro).

De största behovsprövade anslagsökningarna föreslås för kapitalisering av Finlands arkitektur- och designmuseistiftelse (58 miljoner euro), för genomförande, integration och samordning av Natos försvarsplanering samt för kostnader för deltagande i Natos uppgifter under fredstid (knappa 23 miljoner euro), för Gränsbevakningsväsendets omkostnader och investeringar (knappa 24 miljoner euro) samt för tryggnad av Skyddspolisens kapacitet (5 miljoner euro).

Det föreslås att *fullmakterna* ses över bland annat i fråga om projekt som gäller försvarsmateriel och transport. Exempelvis föreslås det att försvarsmaktens beställningsfullmakt UKR 2023 utökas med 277 miljoner euro för upphandling 2028—2032 i syfte att ersätta försvarsmateriel i stöd-paketen 24 och 25 som beviljats Ukraina.

Riksdagens samtycke. I och med godkännandet av den tredje tilläggsbudgeten får staten avstå från sitt innehav i Gasum Oy, Kemijoki Oy och Posti Group Abp så att statens ägarandel i varje bolag blir minst 33,4 procent. Dessutom får staten avstå från sitt innehav i Finavia Abp och VR Group Abp så att statens ägarandel i varje bolag är minst 50,1 procent.

I budgeten föreslås också riksdagen ge sitt samtycke till att Senatfastigheter berättigas att överföra de statsägda aktierna i Finlands Universitetsfastigheter Ab som besittningsöverföring till finansministeriet till aktiernas gängse värde (cirka 171 miljoner euro).

Balans. Propositionen minskar statens behov av nettoupplåning med cirka 967 miljoner euro. Statens behov av nettoupplåning 2024 beräknas uppgå till cirka 11,8 miljarder euro och den budgeterade statsskulden beräknas i slutet av 2024 uppgå till cirka 168 miljarder euro, vilket är cirka 60 procent i förhållande till bruttonationalprodukten. Efter den tredje tilläggsbudgeten kvarstår 301 miljoner euro som ofördelad reserv för innevarande år, med beaktande av prisändringarna och de strukturella ändringarna i ramen och minskningen av ramutgifterna.

Betänkande FiUB 15/2024 rd
Huvudtitel 23

DETALJMOTIVERING

ANSLAG

Huvudtitel 23

STATSRÅDETS KANSLI

10. Ägarstyrningen

88. Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)

Regeringen föreslår att staten får avstå från sitt 100-procentiga innehav i Finavia Abp och VR Group Abp så att statens ägarandel i varje bolag är minst 50,1 procent av den rösträtt som samtliga aktier medför.

Regeringen föreslår dessutom att staten får avstå från sitt innehav i Gasum Oy, Kemijoki Oy och Posti Group Abp så att statens ägarandel i varje bolag blir minst 33,4 procent av den rösträtt som samtliga aktier medför. Statens ägarandel och den gällande nedre gränsen för innehavet i Gasum Oy och Posti Group Abp är 50,1 procent. Den nuvarande ägaranandelen i Kemijoki Oy är 50,1 procent och den nedre gränsen noll procent. Den nedre gränsen för ägarandelen i Kemijoki Oy höjs på grund av att bolaget är av strategiskt intresse. Samtidigt upphävs som obehövt villkor som skrivits in under moment 23.10.88 i den andra tilläggsbudgeten för 2016 och enligt vilket staten får avstå från sitt innehav i Kemijoki Oy helt och hållet efter det att aktieägaravtalet om bolaget har undertecknats.

Enligt förklaringsdelen baserar sig ändringarna i gränserna för innehav på det principbeslut om statens ägarpolitik som statsrådet godkände den 23 maj 2024. Utskottet anser det vara viktigt att det i fortsättningen av momentet dessutom framgår att ändringar i gränserna för innehav förutsätter riksdagens samtycke i enlighet med 3 § i lagen om statens bolagsinnehav och ägarstyrning (1368/2007).

SAMMANFATTNING

Enligt propositionen minskas anslagen med 441 962 000 euro medan inkomstposterna (utan nettoupplåning och skuldhantering) ökas med 525 395 000 euro och nettoupplåningen och skuldhanteringen minskas med 967 357 000 euro.

Efter de föreslagna ändringarna uppgår de budgeterade inkomstposterna och anslagen för innevarande år med beaktande av den ordinarie budgeten och tilläggsbudgetarna till 87 555 492 000 euro.

Betänkande FiUB 15/2024 rd

FÖRSLAG TILL BESLUT

Finansutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner förslaget till en tredje tilläggsbudget för 2024 i proposition RP 153/2024 rd utan ändringar.

Riksdagen beslutar att den tredje tilläggsbudgeten för 2024 tillämpas från och med den 18 november 2024.

Helsingfors 5.11.2024

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Markus Lohi cent
vice ordförande Krista Mikkonen gröna (delvis)
medlem Markku Eestilä saml
medlem Seppo Eskelinen sd
medlem Jari Koskela saf
medlem Suna Kymäläinen sd
medlem Aki Lindén sd (delvis)
medlem Laura Meriluoto vänst
medlem Minna Reijonen saf
medlem Joonas Räsänen sd
medlem Sari Sarkomaa saml
medlem Sami Savio saf
medlem Ville Valkonen saml
medlem Pia Viitanen sd
ersättare Pauli Aalto-Setälä saml
ersättare Eeva Kalli cent
ersättare Minja Koskela vänst (delvis)
ersättare Mikko Lundén saf
ersättare Saku Nikkanen sd (delvis)
ersättare Henrik Wickström sv
ersättare Peter Östman kd.

Sekreterare var

utskottsråd Mari Nuutila
utskottsråd Jonna Berghäll
revisionsråd Minna Tiili.

Betänkande FiUB 15/2024 rd

Reservation 1 /sd

Reservation 1 /sd

Allmän motivering

I den tredje tilläggsbudgetpropositionen för 2024 höjs inkomstposten med cirka 525 miljoner euro och minskas anslagen med cirka 442 miljoner euro. Orsakerna till ändringarna är till stor del tekniska: En del av intäkterna från tobaksskatten (164 miljoner euro) överförs från 2025 till 2024 och den ändrade tidsplanen för betalningsbemyndigandet för anskaffning av multirollflygplan (-436 miljoner euro) minskar de beräknade utgifterna.

Trots den förhastade, rekordstora skärpningen av mervärdesbeskattningen mitt under året är siffrorna oroväckande med tanke på hållbarheten i de offentliga finanserna och regeringens mål. Sammantaget ger de preciserade prognoserna i tilläggsbudgeten en bild av en dystrare och långvarigare nedgång än väntat och av regeringens senkomna och otillräckliga åtgärder för att rätta till situationen.

Den svaga tillväxten och det därmed växande underskottet förklaras delvis av raset inom byggbranschen, i synnerhet inom bostadsbyggandet. Det är sannolikt att om korrigerande och förtroendeingivande åtgärder inom den sektorn hade vidtagits redan hösten 2023, skulle recessionen ha kunnat lindras avsevärt samtidigt som tillväxten inom vår ekonomi skulle ha börjat igen.

Dessutom hade regeringen redan i den ordinarie budgeten för 2024 kunnat stärka skatteintäkterna genom åtgärder som skulle ha bromsat upp det minskade skatteuttaget. På så sätt hade Finland kunnat undvika den historiskt stora momshöjningen till 25,5 procent som gjordes mitt under året. Den oförutsedda höjningen som gjordes med ytterst kort varsel under lågkonjunkturen har bromsat upp och försvagat den ekonomiska återhämtningen.

Regeringen bör koncentrera sig på att ta fram en kursomläggning för den ekonomiska politiken för en mer balanserad anpassning och ett trovärdigt tillväxtprogram, så att vi kan undvika en utdragen recession och alltför stora underskott från och med 2025. Att tillsätta en tillväxtgrupp var ett bra beslut, men det kommer också ohjälpligt sent. Nu måste vi vänta på verkliga tillväxtåtgärder till dess att hälften av regeringsperioden redan har förflutit.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 1

Riksdagen förutsätter att regeringen justerar sin finanspolitiska linje genom att sätta fart på tillväxtåtgärderna och genomföra anpassningen på ett mer balanserat sätt.

Reservationens förslag till uttalande 2

Riksdagen förutsätter att regeringen lämnar en proposition till riksdagen med förslag till att i budgeten för 2025 slopa de höjningar av de lägsta mervärdesskatteprocentsatserna som kväver tillväxten.

Betänkande FiUB 15/2024 rd
Reservation 1 /sd

Reservationens förslag till uttalande 3

Riksdagen förutsätter att regeringen höjer den nedre gränsen för små företags momsskyldighet till 30 000 euro.

Detaljmotivering

ANSLAG

Huvudtitel 23

STATSRÅDETS KANSLI

10. Ägarstyrningen

88. Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)

Riksdagens samtycke

En annan viktig helhet är sänkningen av gränserna för innehavet i flera statsägda bolag, vilket ger staten fullmakt att avstå från majoritetsinnehavet i flera nationellt betydande bolag. Det är ingen klok ekonomisk politik att sälja statens innehav i hast under det rådande marknadsläget, särskilt om innehaven faktiskt finansierar löpande utgifter, såsom utveckling och underhåll av trafikleder. I detta sammanhang är det befogat att fråga sig om det faktiska syftet med dessa åtgärder är att tillfälligt och under regeringsperioden få underskotten att se mindre ut än de faktiskt är. Att sälja produktiv egendom för att täcka utgifter av bestående natur förbättrar inte de offentliga finanserna på lång sikt.

I och med godkännandet av den tredje tilläggsbudgeten får staten avstå från sitt innehav i Gasum Oy, Kemijoki Oy och Posti Group Abp så att statens ägarandel i varje bolag blir minst 33,4 procent. Vi föreslår att staten behåller sin majoritetsandel i dessa bolag.

Vi föreslår

att riksdagen ändrar motiveringen till momentet så att statens ägarandel i Gasum Oy, Kemijoki Oy och Posti Group Abp förblir minst 50,1 procent.

Förslag

Vi föreslår

att riksdagen godkänner förslaget till en tredje tilläggsbudget för 2024 enligt betänkandet, men med ändringarna ovan och

att riksdagen godkänner de ovan föreslagna 3 uttalandena.

Betänkande FiUB 15/2024 rd
Reservation 1 /sd

Helsingfors 5.11.2024

Joona Räsänen sd
Seppo Eskelinen sd
Suna Kymäläinen sd
Aki Lindén sd
Pia Viitanen sd
Saku Nikkanen sd

Betänkande FiUB 15/2024 rd
Reservation 2/cent

Reservation 2/cent

Allmän motivering

Regeringen Orpo finansierar sitt investeringsprogram genom att avstå från statlig egendom, men har inte öppnat upp sina planer närmare i offentligheten.

I samband med den tredje tilläggsbudgeten för 2024 föreslår regeringen betydande ändringar i gränserna för innehav i bolag som är viktiga för ett fungerande transportsystem utan att ändringarna har motiverats omsorgsfullt eller att det har förts en omfattande offentlig debatt om dem. Regeringen har inte motiverat varför riksdagen bör tillåta att en ägarandel på 49,9 procent i Finavia Abp och VR Group Abp får säljas till investerare.

Detaljmotivering

ANSLAG

Huvudtitel 23

STATSRÅDETS KANSLI

10. Ägarstyrningen

88. Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)

Regeringen föreslår att staten får avstå från sitt 100-procentiga innehav i Finavia Abp och VR Group Abp så att statens ägarandel i varje bolag är minst 50,1 procent av den rösträtt som samtliga aktier medför.

Centern anser att dessa bolag är så viktiga för samhället att den föreslagna ändringen i innehavet inte bör genomföras, åtminstone inte utan vägande skäl och en bred parlamentarisk debatt om hur fördelarna med en partiell privatisering av bolagen väger tyngre än riskerna. Båda bolagen är viktiga för att Finland ska ha ett fungerande och regionalt täckande transportsystem.

Centern anser i detta skede inte att de föreslagna ändringar i statens innehav i Finavia Abp och VR Group Abp är ändamålsenliga.

Vi föreslår

att riksdagen ändrar motiveringen till momentet så att staten får avstå från sitt innehav i Gasm Oy, Kemijoki Oy och Posti Group Abp så att statens ägarandel i varje bolag blir minst 33,4 procent av den rösträtt som samtliga aktier medför. Samtidigt upphävs som obehövligt det villkor som skrivits in under moment 23.10.88 i den andra tilläggsbudgeten för 2016 och enligt vilket staten får avstå från sitt innehav i Kemijoki Oy helt och hållet efter

Betänkande FiUB 15/2024 rd
Reservation 2/cent

det att aktieägaravtalet om bolaget har undertecknats. Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att regeringen i fråga om ändringar i ägarandelarna i betydande statliga bolag för en öppen och bred parlamentarisk debatt innan det görs ändringar i principbeslutet.

Förslag

Vi föreslår

att riksdagen godkänner förslaget till en tredje tilläggsbudget för 2024 enligt betänkandet, men med ändringarna ovan och

att riksdagen godkänner det föreslagna uttalandet.

Helsingfors 5.11.2024

Markus Lohi cent
Eeva Kalli cent

Betänkande FiUB 15/2024 rd

Reservation 3 /vänst

Reservation 3 /vänst

Allmän motivering

Regeringen Orpo fortsätter sin misslyckade ekonomiska politik. Regeringen har genom sin ekonomiska politik förlängt och fördjupat Finlands lågkonjunktur. Den tredje tilläggsbudgeten för 2024 skildrar framför allt Finlands dåliga ekonomi. I tilläggsbudgeten föreslås det att intäktskalkylen för skatt på förvärvs- och kapitalinkomster sänks med 141 miljoner euro. Regeringen föreslår att intäktskalkylen för mervärdesskatten sänks med 252 miljoner euro, vilket också skvallrar om att lågkonjunkturer kommer att hålla i sig. I årets andra tilläggsbudgetproposition föreslogs det att intäktskalkylen för mervärdesskatten höjs med 107 miljoner euro i och med att den allmänna momssatsen höjdes.

I den tredje tilläggsbudgeten ökar inkomsterna med 525 miljoner euro och minskar utgifterna med 442 miljoner euro. Att inkomsterna är högre och utgifterna lägre än väntat beror inte på att regeringen skulle ha fått landets ekonomi att växa. De ökade skatteinkomstposterna utgör endast 143 miljoner euro av höjningen på 525 miljoner euro. Höjningen av tobaksskatten räcker i sig för att förklara detta. Det föreslås att kalkylen över inkomster av blandad natur höjs med 303 miljoner euro. Förslaget innehåller bland annat en uppskattning av återtagna anslag som överförts från tidigare år, höjd med 200 miljoner euro. Tilläggsbudgeten synliggör också räntornas många olika effekter. En hög räntenivå medför också tilläggsintäkter och därför föreslås det att kalkylen över ränteintäkter höjs med 78,9 miljoner euro på basis av utfallet av investeringarna och utvecklingen av räntenivåerna. Regeringen sysslar också med kreativ bokföring när den senarelägger betydande kostnadsposter. Till exempel under försvarsministeriets huvudtitel finns många betydande kostnadsposter på hundratal miljoner euro som överförs till nästa regering för betalning.

Försäljningen av statlig egendom är också ett bokföringstrick. Försäljningen minskar statens nettoförmögenhet, vilket innebär att inverkan på de statliga finanserna är densamma som om staten skulle ta ytterligare lån. Statens ägarpolitik har spelat en viktig roll för den industriella struktumvandlingen och utvecklingen av Finlands välstånd. Ägarpolitiken är fortfarande ett centralt ekonomiskt och samhällspolitiskt verktyg för att trygga försörjningsberedskapen och många offentliga tjänster samt för att långsiktigt styra en hållbar ekonomisk utveckling och stärka statskassan. Nu har regeringen dock för avsikt att avsevärt försämra statens förmåga att bedriva en ägarpolitik som tjänar samhällets helhetsintresse genom att man öppnar strategiskt centrala statsbolag för privata aktörers vinststrävan.

Betänkande FiUB 15/2024 rd
Reservation 3 /vänst

Detaljmotivering

ANSLAG

Huvudtitel 23

STATSRÅDETS KANSLI

10. Ägarstyrningen

88. Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)

I tilläggsbudgeten föreslås ändringar som medför att staten får sälja sitt innehav i Gasum Oy, Kemijoki Oy och Posti Group Abp så att statens ägarandel i varje bolag blir minst 33,4 procent av den rösträtt som samtliga aktier medför samt att staten får avstå från sitt innehav i Finavia Abp och VR Group Abp så att statens ägarandel i varje bolag är minst 50,1 procent av den rösträtt som samtliga aktier medför.

Det bör noteras att inte ens en andel på 50,1 procent till fullo skyddar aktieägarens intressen och makt. Även om staten har en majoritet på över 50 procent, måste den beakta alla andra delägares intressen och synpunkter, annars kan staten i värsta fall ställas inför rätta om minoritetsägarna anser att staten handlar i strid med deras ekonomiska intressen. Detta skulle på ett betydande sätt inskränka statens möjligheter att genom bolagsinnehav bedriva en systematisk och strategisk ekonomi- och samhällspolitik. Med en ägarandel på en dryg tredjedel är möjligheterna betydligt mindre.

Exempelvis VR är en viktig aktör, om och när vi vill garantera finländare i hela landet smidiga och klimatvänliga möjligheter att färdas till ett skäligt pris. Utvecklingen av spårtrafiken har också en avsevärd betydelse för att minska utsläppen inom transportsektorn. När andra ägare tas in försvagas statens förmåga att styra bolaget på ett sätt som beaktar de samlade samhällsaspekterna. Om VR säljs betyder det högst sannolikt att en betydande andel av innehavet överförs till utlandet. I Finland överförs egendom nuförtiden i stor utsträckning till utländska placeringsfonder. Deras andel till exempel på Helsingforsbörsen är redan i nuläget betydande.

Också Posti, Kemijoki och Gasum ansvarar för viktiga samhällsuppgifter, och vi anser inte att det är motiverat att sträva efter att minska innehavet i dessa bolag.

Vi föreslår

att riksdagen ändrar motiveringen till momentet så att regeringen behåller statens minimi-innehav på 100 procent i VR och Finavia samt på 50,1 procent i Posti, Kemijoki och Gasum.

Betänkande FiUB 15/2024 rd
Reservation 3 /vänst

Reservationens förslag till uttalande 1

Riksdagen förutsätter att regeringen aktivt använder sin ägarmakt för att säkerställa det samhälleliga helhetsintresset och påskynda en hållbar omställning och ser över de bolagsspecifika ägarintressena så att de stämmer överens med detta mål.

Reservationens förslag till uttalande 2

Riksdagen förutsätter att den statliga ägaren aktivt arbetar för att säkerställa att Finland har ett omfattande nät av tillförlitlig och ekologiskt hållbar spårtrafik till ett skäligt pris.

Huvudtitel 24

UTRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

01. Utrikesförvaltningen

01. Utrikesförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Regeringen föreslår att momentet ökas med 774 000 euro. Tillägget föranleds av anskaffning av advokattjänster i anslutning till tvister om avtal om investeringsskydd som sköts av utrikesministeriet. Avtalen om investeringsskydd ger stora företag möjlighet att stämma in stater till rättegångar som förs bakom lyckta dörrar. På så sätt kan de förhindra en framåtsträvande politik till exempel i klimatåtgärder, eller åtminstone orsaka staten stora kostnader. Riskerna med dessa avtal har blivit allt tydligare med tiden. Ärendet är aktuellt för Finland eftersom elnätsbolaget Carunas utländska investerare har meddelat att de drar Finland inför skiljedomstol. Nu använder regeringen skattebetalarnas pengar till ett belopp av 774 000 euro för en dyr rättegång som kunde ha undvikits om Finland liksom många andra EU-länder hade dragit sig ur ECT-avtalet.

Vi föreslår

att riksdagen minskar momentet med 774 000 euro som reserverats för tvister som hänförs till avtal om investeringsskydd, och att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 3

Riksdagen förutsätter att statsrådet börjar förbereda ett utträde ur skadliga avtal om investeringsskydd, såsom ECT-avtalet.

Betänkande FiUB 15/2024 rd
Reservation 3 /vänst

Huvudtitel 27

FÖRSVARSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

10. Militärt försvar

18. Anskaffning av försvarsmateriel (reservationsanslag 5 år)

För att ersätta försvarsmateriel i stödpaketen 24 och 25 som beviljats Ukraina föreslås det i den tredje tilläggsbudgeten att försvarsmaktens beställningsfullmakt UKR 2023 utökas med 277,2 miljoner euro för upphandling 2028—2032. Dessutom föreslås det att användningen av fullmakten för 2024—2027 skjuts fram till 2028—2032 i fråga om 152,2 miljoner euro.

Vi föreslår

att motiveringen till momentet ändras så att försvarsmaktens beställningsfullmakt UKR 2023 ökas med 277 216 000 euro för upphandling 2024—2027, istället för 2028—2023, för att ersätta försvarsmateriel i stödpaketen 24 och 25 som beviljats Ukraina, och att riksdagen godkänner följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 4

Riksdagen förutsätter att användningen av beställningsfullmakten för materiell utveckling av Försvarsmakten 2024 (PVKEH 2024) för åren 2024—2027 inte senareläggs.

19. Anskaffning av multirollflygplan (reservationsanslag 5 år)

Av 2024 års anslag som hänför sig till anskaffning av multirollflygplan föreslås det att 436 miljoner euro ska senareläggas till 2028. Dessa kostnader som överförts till 2028 kommer att synas först i nästa regerings budget. Regeringen Orpo försöker alltså överföra extra kostnader på hundratals miljoner euro till budgeten för nästa regering.

Vi föreslår

att riksdagen ökar momentet med 436 000 000 euro, så att de anslag för 2024 som hänför sig till anskaffning av multirollflygplan inte senareläggs längre än till 2027.

Betänkande FiUB 15/2024 rd
Reservation 3 /vänst

INKOMSTPOSTER

Avdelning 11

SKATTER OCH INKOMSTER AV SKATTENATUR

04. Skatter och avgifter på grund av omsättning

01. Mervärdesskatt

Den historiska höjningen av mervärdesskatten har inte höjt skatteinkomsterna över huvudtaget. Utöver den allmänna mervärdesskatten planerar regeringen att höja den reducerade mervärdesskatten från 10 till 14 procent för många tjänster och varor, såsom läkemedel. Momsen är en regressiv skatt, eftersom den drabbar låginkomsttagarna förhållandevis hårdast. Höjningarna av olika momssatser är exempel på hur regeringens politik ökar ojämlikheten och särskilt drabbar dem med lägst inkomster. Momshöjningar minskar också den totala efterfrågan. Även företagarna i Finland anser att bristen på efterfrågan är ett av de största problemen för landets ekonomi.

Vi föreslår att riksdagen godkänner följande uttalanden:

Reservationens förslag till uttalande 5

Riksdagen förutsätter att regeringen sänker den allmänna mervärdesskattesatsen från 25,5 procent till tidigare 24 procent.

Reservationens förslag till uttalande 6

Riksdagen förutsätter att regeringen slopar sina planer på att överföra de flesta varor och tjänster som omfattas av en skattesats på 10 procent till en skattesats på 14 procent.

Reservationens förslag till uttalande 7

Riksdagen förutsätter att regeringen ändrar sin skattepolitiska linje så att den blir mer rättvis och miljövänlig och i högre grad inkluderar dem som har de högsta inkomsterna och är mest förmögna.

Förslag

Vi föreslår

att riksdagen godkänner förslaget till en tredje tilläggsbudget för 2024 enligt betänkandet, men med ändringarna ovan och

att riksdagen godkänner de ovan föreslagna 7 uttalandena.

Betänkande FiUB 15/2024 rd
Reservation 3 /vänst

Helsingfors 5.11.2024

Laura Meriluoto vas
Minja Koskela vas